KUNNSKAPSNOTAT FOR O6-KOMMUNENE

Når Nord-Norge får ansvar

Statlige oppgaver, sterke kompetansemiljøer og gevinster for hele landet

ALTA · TROMSØ · HARSTAD · NARVIK · BODØ · RANA

Utarbeidet av sekretariatet i O6-samarbeidet

November 2026

Innhold

Sammendrag: Fra tvil til nasjonale kompetansemiljøer 3

Hovedkonklusjon: Bygg videre på det som virker 3

1. Statlige kompetansemiljøer er nasjonal infrastruktur 4

Historisk bakteppe: 50 år fra idé til universitet 4

Norske og svenske erfaringer: Krevende start, varige miljøer 4

2. Staten er en viktig del av det nordnorske arbeidsmarkedet 4

3. Overgangskostnader, kompetansebygging og langsiktig vekst 5

4. Sterk motstand, varige nasjonale miljøer (Rana, Tromsø og Bodø) 6

5. Seks byer, flere veier til sterke fagmiljøer 7

6. Alta: Staten bygde videre på kraftsystemmiljøet 7

7. Harstad: Fra lønnsadministrasjon til nasjonalt fagmiljø 8

8. Narvik: Et bredt miljø for kraft, teknologi og beredskap 8

9. Nasjonale funksjoner også på mindre steder 9

10. Felles mønstre i de nordnorske erfaringene 9

11. Bygg videre på det som virker 9

Om notatet og O6 10

Utvalgte kilder og dokumentasjon 10

Vedlegg: Presseoppslag og bilder 11

Sammendrag: Fra tvil til nasjonale kompetansemiljøer

I statsbudsjettet for 2027 viser regjeringen til at den sikkerhetspolitiske situasjonen gjør det nødvendig å styrke beredskapen, den sivile motstandskraften og den statlige tilstedeværelsen i nord. O6 har gjennomgått erfaringene fra ni statlige og statsrelaterte virksomheter som er flyttet, etablert eller vesentlig bygd ut i Nord-Norge. Til sammen gir de et bredere bilde av hva statlig lokalisering i nord har betydd over tid.

Gjennomgangen viser hvordan det er bygd opp sterke statlige og statsrelaterte kompetansemiljøer i Nord-Norge. Flere av etableringene møtte betydelig tvil eller direkte motstand. I dag løser miljøene nasjonale oppgaver, rekrutterer spesialisert kompetanse og inngår i større regionale arbeidsmarkeder. Et interessant funn er at den samlede sysselsettingen i de ni virksomhetene er mer enn doblet fra den tidlige etableringsfasen og fram til 2026. Dette handler ikke først og fremst om distriktspolitikk. Det handler om hvor Norge bygger kunnskap, kapasitet, beredskap og nasjonal tilstedeværelse. Erfaringene viser at lokalisering i nord både kan gi staten velfungerende fagmiljøer og bidra til sterkere arbeidsmarkeder og større kompetansekapasitet i landsdelen.

- Lokalisering av statlige oppgaver påvirker hvor i landet karriereveier, teknologi, forskning og beslutningskompetanse utvikles.
- O6-byene har brede arbeidsmarkeder, universitet og høgskolemiljøer, sykehus, næringsliv og transportknutepunkter. De fungerer som regionale motorer, men gevinstene når også omlandet og landsdelen.
- Nasjonalbiblioteket i Mo i Rana, Norsk Polarinstitutt i Tromsø og Luftfartstilsynet i Bodø viser at nye nasjonale miljøer kan bygges opp etter krevende overgangsfaser.
- Statnett i Alta, Forsvarets personell- og lønnsfunksjoner i Harstad og kraft-, energi- og beredskapsmiljøet i Narvik viser at staten også kan bygge videre på eksisterende nordnorske fagmiljøer.
- Brønnøysundregistrene, innkrevingsmiljøet i Bjørnevatn i Sør-Varanger og Andøya Space viser at nasjonale funksjoner også kan utvikles på mindre steder i Nord-Norge, med gode og varige resultater.

15,8 %

av de sysselsatte i Nord-Norge jobber i statsforvaltningen. Landet: 11,8 %.

1 700

ansatte i de ni virksomhetene i notatet i 2026, mer enn en dobling fra om lag 775 etter oppstart.

960

ansatte i de seks virksomhetene i O6-byene i 2026, opp fra om lag 430 etter oppstart.

Hovedkonklusjon: Bygg videre på det som virker

> *Nord-Norge har for lengst vist at landsdelen kan bygge og drive nasjonale kompetansemiljøer. Nå bør staten gjøre mer av det som virker: legge nye oppgaver, utviklingsmandater og utvidelser til sterke miljøer i nord.*

1. Statlige kompetansemiljøer er nasjonal infrastruktur

Hvor staten plasserer kunnskaps- og forvaltningsmiljøene sine, påvirker Norges geografiske kompetansestruktur. Statlige arbeidsplasser er derfor mer enn et fordelingsspørsmål. De kan gjøre regionale arbeidsmarkeder bredere, gi flere karriereveier for høyt utdannede og styrke rekrutteringen både til offentlig og privat virksomhet.

- Nærhet til oppgavene kan være en faglig fordel: polarforvaltning i Tromsø, luftfart i Bodø, kraft og naturfare i Narvik og Alta, og industriell logistikk og storskala digitalisering i Mo i Rana.
- Kritisk masse oppstår når statlige institusjoner kobles til universiteter, forskningsmiljøer og næringsliv. Det gjør det lettere å rekruttere familier der begge trenger relevante jobber.
- Geografisk spredning av nasjonal kompetanse gir robusthet. Det er særlig relevant i nord, der beredskap, energi, klima, hav, rom og sikkerhet har økende nasjonal betydning.

Historisk bakteppe: 50 år fra idé til universitet

Det gikk 50 år fra det første initiativet om et universitet i Nord-Norge i 1918 til Stortingets vedtak i 1968. Den lange veien fra idé til beslutning illustrerer hvor krevende det var å få gjennomslag for å bygge et fullverdig universitetsmiljø i landsdelen.

Da etableringen i Tromsø ble konkret på 1960-tallet, var motstanden reell og bredere enn en enkel konflikt mellom nord og Oslo. Flere fagmiljøer uttrykte skepsis, og motstanden mot medisinerutdanningen kom også fra øverste helsefaglige nivå ved helsedirektøren. Innvendingene gjaldt blant annet rekruttering av forskere og studenter, faglig nivå og forholdet til de eksisterende universitetsmiljøene. Universitetet i Tromsø tok opp sine første studenter i 1972. Medisinerutdanningen skulle blant annet bidra til å bedre legedekningen i nord. I dag er UiT Norges arktiske universitet en sentral nasjonal institusjon og en bærebjelke i landsdelens kompetanseinfrastruktur.

Kilde: *UiT, «UiT si historie»; vedlegget STATLIG UTFLYTTING OG STORM, blant annet Aftenposten 7. januar 1967.*

Norske og svenske erfaringer: Krevende start, varige miljøer

Norske og svenske erfaringer peker i samme retning: Flytting og etablering av statlige virksomheter kan være krevende i overgangsfasen, blant annet på grunn av utskifting av personell og behov for nyrekruttering. Over tid viser evalueringer at virksomhetene normalt kan bygge opp nødvendig kompetanse og fungere godt, samtidig som statlige kompetansearbeidsplasser bidrar til bredere arbeidsmarkeder for høyt utdannede utenfor hovedstadsområdene. Nasjonalbiblioteket i Mo i Rana ble i Sveriges Riksdag i 2003 trukket fram som et positivt eksempel på lokalisering utenfor hovedstaden, etter at etableringen opprinnelig hadde møtt betydelig motstand.

Kilde: *Norske evalueringer av statlig lokalisering; Riksrevisionens svenske gjennomgang; Sveriges Riksdag, interpellasjon 2003.*

2. Staten er en viktig del av det nordnorske arbeidsmarkedet

SSBs sektorstatistikk for 4. kvartal 2025 viser at statsforvaltningen utgjør en større del av sysselsettingen i Nord-Norge enn landsgjennomsnittet. Helseforetak inngår i SSBs sektor «statsforvaltningen». Tallene må derfor ikke blandes med en snevrere juridisk forståelse av forvaltningsorganer.

Område	Sysselsatte totalt	Statsforvaltningen	Andel
Norge	2 872 855	338 769	11,8 %
Nord-Norge	**248 212**	**39 135**	**15,8 %**
Nordland	118 981	15 557	13,1 %
Troms	90 748	18 242	20,1 %
Finnmark	38 483	5 336	13,9 %
Oslo	538 130	81 726	15,2 %
Vestland	338 463	40 042	11,8 %
Trøndelag	249 162	36 792	14,8 %

Kilde: *SSB Statistikkbanken tabell 13472, 4. kvartal 2025. Nord-Norge er summen av Nordland, Troms og Finnmark.*

Tallene viser at staten allerede har en bred base i nord. Flere lokaliseringer og etableringer har bidratt til å gjøre denne basen sterkere. Spørsmålet er hvordan den kan brukes mer strategisk til å bygge videre kompetanse, kapasitet og utviklingskraft – og sammen med privat industri og næringsliv, fylkeskommunene og de to universitetene i nord bidra til større ringvirkninger for samfunnet.

3. Overgangskostnader, kompetansebygging og langsiktig vekst

De samlede tallene sier ikke i seg selv om lokaliseringene har vært gode. Gjennomgangen i dette notatet viser likevel at virksomhetene i hovedsak ivaretar sine nasjonale oppgaver godt. Flytting av eksisterende virksomheter har ofte gitt en krevende overgangsfase fordi få ansatte har fulgt med, og ny kompetanse har måttet bygges opp. Over tid er disse utfordringene i stor grad håndtert. For funksjoner som er etablert fra grunnen av i Nord-Norge, er erfaringene gjennomgående gode. Flere har tatt i bruk ny teknologi, digitalisert arbeidsprosesser og rekruttert kompetanse tilpasset de nye oppgavene.

Sysselsettingsutviklingen ved de ni virksomhetene i notatet styrker dette bildet. Fra første fase etter flytting eller etablering og fram til 2026 er den samlede bemanningen mer enn doblet, fra om lag 775 til rundt 1 700 ansatte. For de seks virksomhetene i O6-byene har bemanningen økt fra om lag 430 til rundt 960. Historiske og nyere tall er ikke alltid avgrenset helt likt, men utviklingsretningen er tydelig.

Vurderingene støttes langt på vei av en evaluering utført i 2025 av Telemarksforsking og Proba samfunnsanalyse for Kommunal- og distriktsdepartementet. Rapporten omfatter casestudier av sju statlige virksomheter som ble flyttet eller etablert utenfor Oslo-området i perioden 2005–2019. Luftfartstilsynet i Bodø er ett av casene. Hovedinntrykket er at etableringene i store trekk har gått bra: Virksomhetene får normalt rekruttert nødvendig kompetanse og bygget opp veldrevne organisasjoner,

men dette tar tid. Samtidig finner rapporten begrensede regionale virkninger utover de nye arbeidsplassene, og at lokaliseringspolitikken samlet sett ikke har snudd sentraliseringen av statlige arbeidsplasser. Det er ikke overraskende at styrking av statlige fagmiljøer på utvalgte steder ikke er nok til å snu generelle trekk av sentralisering av ulike typer statlige tjenester som påvirker mange kommuner.

4. Sterk motstand, varige nasjonale miljøer (Rana, Tromsø og Bodø)

Motstanden bør ikke karikeres. Overgangskostnader, kompetansetap og rekrutteringsproblemer var reelle. Det interessante er at de mest bastante antakelsene om varig svekkelse ikke ble stående som en god beskrivelse av resultatene.

Case	Motstand og risiko	Utvikling	Resultat i dag
Nasjonalbiblioteket, Mo i Rana	Norsk Bibliotekforening advarte mot «oppsplitting og tilfeldig utbygging». 27 av 40 høringssvar ønsket et samlet nasjonalbibliotek i Oslo.	Magasin, bevaring av trykte og digitale medier og kulturarvdigitalisering, i arbeidsdeling med Nasjonalbiblioteket i Oslo. Om lag 70 ansatte i 1990.	307 ansatte i 2026. Nasjonale oppgaver i stor skala og et miljø som er større enn ved etableringen og større enn avdelingen i Oslo.
Norsk Polarinstitutt, Tromsø	Frykt for tap av etablert fagmiljø og lav flyttevilje blant ansatte.	Et nytt miljø ble rekruttert nærmere Arktis og andre polarinstitusjoner.	Om lag 150 ansatte i Tromsø og en sentral rolle i Framsenterets brede arktiske miljø.
Luftfartstilsynet, Bodø	Advarsler om kompetansetap, rekrutteringssvikt, kostnader og mulig svekket flysikkerhet.	Organisasjonen måtte langt på vei bygges opp på nytt.	206 ansatte. DFØ 2026 finner tilfredsstillende måloppnåelse, høy brukertillit og akseptabelt flysikkerhetsnivå, men også forbedringsbehov.

Kilde: *Vedlegget STATLIG UTFLYTTING OG STORM; Sikt; Norsk Polarinstitutt; Framsenteret; DFØ-rapport 2026:1.*

Mo i Rana: Industrikompetanse fornyet bibliotekarbeidet

Etableringen viser at et nytt sted også kan tilføre en institusjon nye arbeidsmåter. I Rana ble store magasin-, logistikk- og digitaliseringsoppgaver industrialisert og effektivisert. Tidligere nasjonalbibliotekar Aslak Sira Myhre har framhevet hvordan lokal industriell erfaring ble brukt i storskala håndtering og digitalisering av kulturarven. Miljøet har vokst fra om lag 70 stillinger rundt 1990 til 307 i 2026. Nasjonalbiblioteket har i dag flere ansatte i Mo i Rana enn i Oslo.

Kilde: *Nationen 4.2.1988; Arbeiderbladet 25.4.1988; Nasjonalbiblioteket; Sikt.*

Bodø: Et nasjonalt tilsyn bygd opp på nytt

Luftfartstilsynet håndterer i dag nasjonale myndighetsoppgaver innen tilsyn, godkjenning, sertifisering, regelverk og sikkerhet fra Bodø. Over 200 ansatte inngår i et bredere luftfartsfaglig miljø. Den uavhengige evalueringen fra 2026 gjør det mulig å beskrive etableringen nøkternt: Tilsynet fungerer tilfredsstillende, men har fortsatt forbedringsbehov.

Kilde: *VG 2003-2005; DFØ-rapport 2026:1; Luftfartstilsynet.*

Tromsø: En byggestein i et større arktisk miljø

Den viktigste gevinsten er ikke instituttet alene. I Framsenteret samarbeider 21 institusjoner, og rundt 400 forskere og teknikere deltar i programmer og prosjekter. Koblingen til UiT og andre arktiske miljøer har skapt kritisk masse, rekrutteringsmuligheter og et internasjonalt orientert kunnskapsmiljø. Polarinstituttet bidrar til å løfte Norge som arktisk nasjon i blant annet store internasjonale forskningsprosjekter.

Kilde: *Norsk Polarinstitutt; Framsenteret.*

5. Seks byer, flere veier til sterke fagmiljøer

Sted	Miljø	Omfang	Hva det viser
Alta	Statnett	116 ansatte i 2026 Ca. 40 ansatte rundt år 2000.	Et stort administrasjons- og kraftsystemmiljø med regionalt ansvar. Kritisk infrastruktur kan forvaltes fra nord.
Tromsø	Norsk Polarinstitutt	Ca. 150 ansatte i Tromsø. Instituttet vokste fra 63 til 97 ansatte i den første perioden etter flyttingen.	Nærhet til Arktis og samspill med UiT og Framsenteret har gitt kritisk masse.
Harstad	Forsvarets personell- og lønnsfunksjoner	ca. 60 stillinger i 2026 52 fast ansatte i 2011.	Nasjonale støttefunksjoner kan bygges på et etablert miljø. I 2017 var rundt 50 nye årsverk planlagt samlet i Harstad.
Narvik	Kraft, energi og beredskap	vel 120 i NVE, Statkraft og Statnett i Narvik	Statlige og statsrelaterte aktører kompletteres av Nordkraft og UiTs teknologi- og ingeniørmiljø.
Bodø	Luftfartstilsynet	206 ansatte i Bodø 150 etter etableringen	Et helt nasjonalt tilsyn ble rekruttert og bygd opp i et relevant regionalt miljø.
Mo i Rana	Nasjonalbiblioteket	307 ansatte i Mo i Rana i 2026. Om lag 70 ansatte i 1990.	Storskala logistikk, bevaring og digitalisering, blant annet utviklet med utgangspunkt i lokal industriell kompetanse.

Kilde: *O6-kartleggingen; Sikt; BRREG; Forsvaret; Statnett; Norsk Polarinstitutt; DFØ.*

6. Alta: Staten bygde videre på kraftsystemmiljøet

Statnett har over tid bygd opp et betydelig kraftsystemmiljø i Alta, med 116 ansatte i 2026. Da Statnett i 2014 besluttet å redusere antallet regionsentraler fra tre til to, ble Alta valgt sammen med Oslo, mens regionsentralen på Sunndalsøra ble lagt ned. Hensikten var blant annet å styrke beredskap og forsyningssikkerhet. Alta-miljøet har også vært brukt til utvikling og testing av nye løsninger for smart drift og planlegging av kraftsystemet. Historien viser hvordan et etablert nordnorsk kompetansemiljø kan få større regionalt og nasjonalt ansvar over tid.

Kilde: *Statnett, oversikt over kontorer og virksomhet; Statnetts årsrapport 2014; NRK, 28. mars 2014.*

7. Harstad: Fra lønnsadministrasjon til nasjonalt fagmiljø

Forsvarets lønnsfunksjoner var tidligere fordelt på flere steder. I 2000 hadde lønnsadministrasjonen 72 årsverk, hvorav 49 i Oslo, 11 på Hamar, 10 i Harstad og to ved en annen Oslo-enhet. Forsvarets lønnsadministrasjon ble etablert i Harstad i 2003 med landsdekkende ansvar for lønn, reise, flytting og lønnsregnskap.

I 2011 hadde miljøet 52 fast ansatte. Ved HR-reformen i 2017 skulle 370 personellstillinger bort fra 75 steder, mens rundt 50 nye årsverk var planlagt samlet i Harstad. Det dokumenterer at Forsvaret valgte å bygge videre på et etablert fagmiljø i nord. Et oppdatert tall antyder rundt 60 stillinger i 2026.

Kilde: *Sikt, endringshistorie for Personell- og lønnsavdelingen; St.prp. nr. 75 (1999-2000); Forsvaret.*

8. Narvik: Et bredt miljø for kraft, teknologi og beredskap

Narvik-caset handler ikke om én utflytting, men om en konsentrasjon av aktører. NVE, Statkraft og Statnett har til sammen vel 120 arbeidsplasser i kommunen. UiT Narvik har et bredt universitetsmiljø der energi, ingeniørfag, teknologi og innovasjon er viktige fagområder blant flere. Nordkraft har hovedkontor i Narvik og tilfører produksjons-, utviklings- og markedskompetanse.

Aktør	Ansatte / omfang	Rolle
NVE Region Nord	33	Vassdrag, naturfare, sikring, tilsyn og beredskap. Vekst fra 17 i 2015.
Statkraft Region Nord-Norge	58	Regional kraftproduksjon og ansvar utover ett enkelt kraftverk.
Statnett Narvik og Bjerkvik	ca. 29-32	Drift og beredskap i transmisjonsnettet samt prosjekt- og utbyggingsaktivitet.
UiT Narvik	247 ansatte totalt ved UiT Narvik. En betydelig del av de vitenskapelig ansatte og studentene er knyttet til energi og teknologi.	Bredt universitetsmiljø. Energi, teknologi og ingeniørfag er ett viktig kunnskapsmiljø blant flere.
Nordkraft	Ca. 280 i konsernet, fordelt på flere steder. Kommunalt eid selskap.	Hovedkontor i Narvik. Lokal og regional kraftproduksjon, utvikling og distribusjon.

Summen av krafttilgang, nett, energiselskaper og teknologisk kompetanse gjør Narvik godt rustet til å ta imot ny energi- og teknologitung virksomhet. UiT i Narvik og Nordkraft har hatt viktige roller i arbeidet med Stargate/Nscale, den store etableringen av et KI-datasenter i Narvik kommune. NVE, Statnett og Statkraft inngår i et bredere kompetansemiljø som indirekte støtter opp om slike etableringer.

Kilde: *O6-kartleggingen; Statkraft; Statnett; Nordkraft; UiT; BRREG/Proff.*

9. Nasjonale funksjoner også på mindre steder

Sted	Virksomhet	Omfang	Nasjonal verdi
Brønnøysund	Brønnøysundregistrene	143 ansatte i 1988. Om lag 450 ansatte i 2026, hvorav 12 i Narvik og resten hovedsakelig i Brønnøysund.	Nasjonale registre og digital infrastruktur. Et stort teknologisk forvaltningsmiljø utenfor universitetsbyene.
Bjørnevatn / Sør-Varanger	Innkreving, tidligere NAV Innkreving	138 ansatte i 2026 Om lag det samme etter etablering	Landsdekkende innkreving fra et lite arbeidsmarked ytterst i nordøst. Enheten krevde inn 6,9 mrd. kroner i 2017.
Andøya	Andøya Space	159 ansatte i 2026 70 ansatte rundt 2010. (Wikipedia)	90 prosent statlig eid. Romforskning, testing, miljøovervåking og strategisk oppskytingsinfrastruktur.

Kilde: *Sikt; Skatteetaten; Brønnøysundregistrene; Andøya Space årsrapport 2025; regjeringen.no.*

10. Felles mønstre i de nordnorske erfaringene

01

De løser nasjonale eller store regionale oppgaver fra nord.

02

De gir arbeidsmarkedene større bredde og flere karrieremuligheter for høyt utdannede.

03

De sterkeste miljøene er koblet til lokale fortrinn og andre virksomheter.

04

De viser at nye fagmiljøer kan bygges. De trenger ikke arves ferdig fra hovedstaden.

05

Krevende overgangsfaser er ikke det samme som varig svikt.

06

Utviklingsansvar, metodearbeid og innovasjon gir sterkere og mer varige miljøer enn rene produksjonsoppgaver.

11. Bygg videre på det som virker

Målet er ikke at alle typer statlige funksjoner skal flyttes ut. Staten bør derimot systematisk vurdere nordnorske miljøer når nye oppgaver opprettes, etater vokser, utviklingsmandater fordeles eller digitalisering gjør oppgaver mindre stedbundne.

- Bygg videre der det allerede finnes kritisk masse, som energi i Narvik og Alta, luftfart i Bodø, arktisk kunnskap i Tromsø, digitalisering i stor skala i Mo i Rana, Forsvarets funksjoner i Harstad mv.
- Bruk universitetene aktivt, men anerkjenn at Brønnøysund, Bjørnevatn og Andøya viser at et universitet i samme by ikke er en forutsetning.
- Gi nordlige enheter utviklingsoppgaver, ikke bare produksjonsoppgaver.
- Knytt lokalisering tydeligere til beredskap, sikkerhet og nordområdestrategi.
- Mål resultatene over tiår, ikke bare gjennom eventuelle problemer de første årene.

Anbefaling til nasjonale myndigheter

Regjeringen bør etablere en tydelig praksis der nye statlige oppgaver, utvidelser og nasjonale utviklingsmandater systematisk vurderes lagt til sterke regionale fagmiljøer utenfor hovedstadsområdet. Nord-Norge bør prioriteres når oppgavene har særskilt relevans for landsdelens kompetanse, ressurser, beredskap eller strategiske rolle. En tilleggsdimensjon er Norges behov for å styrke samfunnsutvikling og beredskap i Nordområdene. Her har Nord-Norge levert allerede.

Om notatet og O6

Notatet «Når Nord-Norge får ansvar» er utarbeidet av sekretariatet i O6-samarbeidet. Hovedforfatter er Reidar Ryssdal.

Kommunesamarbeidet O6 er et uformelt strategisk samarbeidsforum mellom de seks største byene i Nord-Norge: Alta, Tromsø, Harstad, Narvik, Bodø og Rana. Formålet med O6 er å styrke Nord-Norge gjennom samarbeid for å fremme positiv utvikling i de seks byene og hele landsdelen. Navnet O6 springer ut fra ordførere i de seks største bykommunene.

Kommunesamarbeidet O6

Utvalgte kilder og dokumentasjon

1. Telemarksforsking og Proba samfunnsanalyse, Konsekvenser ved omlokalisering og utflytting av statlige virksomheter, rapport 913, 2025.
2. SSB tabell 13472, 2025.
3. DFØ-rapport 2026:1, Evaluering av Luftfartstilsynet.
4. UiT, UiT si historie.
5. Norsk Polarinstitutt og Framsenteret.
6. Sikt/Forvaltningsdatabasen.
7. Skatteetaten, Andøya Space og Brønnøysundregistrene.
8. Statkraft, Statnett, Nordkraft og Forsvaret.
9. Sveriges Riksdag og Riksrevisionen.

Vedlegg: Presseoppslag og bilder

Norsk Polarinstitutt: Fra «Kuldesjokk» (1998) til «Norges største forskningsprosjekt noen sinne» (2025):

4 TIRSDAG 2. JUNI 1998 VG

KULDE-SJOKK for polarforskere

33-åring skutt

STAVANGER (VG) En 33 år gammel mann ble skutt i benet og kroppen under en krangel med en 31-åring i Stavanger ved 04.30-tiden til lørdag.

33-åringen ligger nå på Rogaland Sentralsykehus og er utenfor livsfare.

31-åringen som angivelig skal ha fyrt av, ble pågrepet av bevæpnet politi i bydelen Våland rett etter skyteepisoden.

Omstendighetene rundt skuddramaet er uklare, men begge de involverte er kjent av politiet fra tidligere.

FLYTTET: Direktør Olav Orheim flyttet, sammen med to andre kolleger, til Tromsø. Resten av Norsk Polarinstitutts ansatte foretrekker Oslo.

Vil ikke flytte fra Oslo til Tromsø

Av ROGER INGEBRIGTSEN og TERJE MORTENSEN (foto)

TROMSØ (VG) De skal forske og forvalte arktiske områder. Men de nekter å flytte nord for Sinsen-krysset.

– Jeg er skuffet over at svært mange har avslått tilbudet om å flytte med til Tromsø, sier direktør Olav Orheim i Norsk Polarinstitutt.

Fire år etter at Stortinget vedtok at Norsk Polarinstitutt skal ut av Oslo-gryta og etableres i Tromsø, stritter de ansatte fortsatt kraftig imot.

Bare tre har flyttet

● Av de 63 som jobbet i instituttet da Tromsø-etableringen ble vedtatt, har kun tre flyttet nordover – inkludert direktøren selv.

● Alle mulige lokkemidler – permisjonsordninger, prøveflytting og 26 årlige gratisreiser til Oslo – ser ikke ut til å friste flere.

● Når hele flytteprosessen er avsluttet til jul, vil maksimalt syv av den opprinnelige staben fortsatt stå på Norsk Polarinstituttts lønningsliste.

Paradoksalt nok ser det ut til at Tromsøs plassering – nord for polarsirkelen – er det som skremmer de ansatte fra å bli med på flyttelasset. Tromsø har historiske røtter som polar hovedstad – i kjerneområdet for instituttets virksomhet.

Imot flytting

Men Oslos klima og beliggenhet har fristet mer, og rasert det opprinnelige fagmiljøet.

Olav Orheim – som selv kjempet energisk mot flytting fram mot stortingsvedtaket årsskiftet 1993–94 – tror likevel ikke norske polarinteresser og kunnskap er truet.

– Jeg var sterkt imot flyttingen, men har i ettertid innsett at vedtaket faktisk har vitalisert instituttet. Tromsø er nå et betydelig tyngdepunkt innen polarforskning. Vi har meget god søknad til de ledige stillingene. Kvaliteten på forskningsarbeidet bygges hele tiden opp og er på noen områder bedre enn det vi hadde, sier Orheim.

Splittet

I dag er Norsk Polarinstitutt splittet i to enheter. Fortroppen – om lag 60 personer – er etablert i Tromsø. Av disse er 57 nyansatt – kun tre av den opprinnelige staben bor nå i Tromsø.

De resterende 40 personene jobber fortsatt i instituttets gamle lokaler på Majorstua i Oslo. Men i desember i år tømmes kontorene i Oslo. Spørsmålet er hvor mange av disse 40 som blir med nordover.

Ifølge Orheims opplysninger er det kun tre av disse som ganske sikkert forlater Oslo til fordel for Tromsø.

Norsk Polarinstitutt er underlagt Miljøverndepartementet, og utfører en rekke oppgaver innen forskning og forvaltning av Svalbard, Jan Mayen, Arktis og Antarktis.

– Sterkt svekket

Av ROGER INGEBRIGTSEN

TROMSØ (VG) Forskerne ved Norsk Polarinstitutt misliker tanken på å flytte til Tromsø. De vil heller være på den sydlige siden av polarsirkelen.

– Våre spådommer slår til. Man får ikke folk til å forlate familie, hus og røtter, sier Susan Barr til VG. Hun var leder for forskerforeningen ved Norsk Polarinstitutt – og en av frontkjemperne mot nedleggelse i Oslo.

– Jeg tror ett av hovedargumentene mot flytting er ektefellenes ønsker og behov. De risikerer å ikke få samme type jobb eller kanskje ikke jobb i det hele tatt i Tromsø, sier Barr.

Hun jobber fortsatt i instituttets lokaler i Oslo, men nå går det mot slutten. Kontorene tømmes til høsten – og vemodet sprer seg.

– Flytter du til Tromsø?

– Jeg må velge mellom jobb og familie. Familien vil ikke flytte, sier Barr, som er polarhistoriker.

Hun mener Norsk Polarinstitutts faglige tyngde er svekket.

– Flyttingen nordover innebærer at viktig fagkompetanse blir borte.

Dette går de glipp av:

● Mack-øl og måsegg: Tromsø har 124 serveringssteder med 16 500 stoler.
● Skarven, ølhallen og Tore Skoglund.
● Ren luft og barske naturopplevelser.
● 20–50 prosent lavere boligpriser sammenlignet med Oslo.
● 30–40 prosent billigere fisk (ferskvare).
● Lyse netter fra slutten av april og til midten av august.

Dette slipper de:

● Mørke dagnet rundt fra 21. november til 21. januar.
● 242 centimeter snø (29. april 1997).
● Norges dårligste barnehagedekning (35 prosent får plass).
● 4610 kroner for en flybillett til Oslo (t/r) – utgangsdestinasjonen for de fleste ferie- og fritidsreiser.

26 august 2025

Arktis, Kronprins Haakon, Polhavet, SUDARCO

– *Dette er Norges største forskningsprosjekt noensinne,* sier direktør i Norsk Polarinstitutt, Camilla Brekke.

Statsminister Jonas Gahr Støre lanserte Polhavet 2050 på UiT Norges arktiske universitet 26. august.
Foto: Trine Lise Sviggum Helgerud, Norsk Polarinstitutt

Statsministeren sa at prosjektet bygger på arven etter prosjektet Arven etter Nansen, som utvikles og smeltes sammen med Framtidas polhav og prosjektet GoNorth:

> – *Vi skal samle et landslag av våre fremste polarforskere. Polhavet 2050 skal dekke hele feltet av kunnskapsgrunnlaget vårt: Sikkerhet, geopolitikk, havrett, miljø, klima, energi og mer.*

Nasjonalbiblioteket i Mo i Rana. Fra «tilfeldig utbygging» (1988) til «den mest moderne bibliotekutviklingsbyen i verden» (2023).

- Avvis Nasjonal-bibliotek i Mo

(NPK): Norsk bibliotekmiljø er forbause og forskrekka over Regjeringa sitt forslag om å leggje viktige avdelingar av eit nytt nasjonalbibliotek til Mo i Rana.

Norsk bibliotekforening seier at Noreg treng eit sterkt nasjonalbibliotek som skal vera eit bruksbibliotek for forskarar og formidlarar, og eit informasjonsteknologisk kompetansesenter for bibliotekvesenet elles i landet. Dei har også ei oppgåve i å registrere og oppbevare alle norske utgjevingar.

Bibliotekforeninga seier seg lei for at det no blir føreslege ei oppsplitting og tilfeldig utbygging, og at det blir gjort utan at Regjering og Storting har hatt høve til å ta ei avgjerd om kva slags nasjonalbibliotek Noreg skal ha i framtida. (NPK)

– Mo i Rana er i ferd med å bli den mest moderne arkiv- og biblioteksutviklingsbyen i verden

Kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen, riksarkivar Inga Bolstad, Nasjonalbibliotekar Aslak Sira Myhre og byggherredirektør Kristin Fevang er fornøyde med åpningen av ny fjellhall. Aslaks spesielt. Foto: Kristian Rødvand

Luftfartstilsynet i Bodø: Fra «Venter på smellen» (1996) til «Oppfyller formålet» (2026):

VG TORSDAG 2. DESEMBER 2004 3 3

SIKKERHETEN I LUFTEN

Norske selskaper kan bli NEKTET Å FLY

Av ALEXANDER ØYSTÅ, ANNE-STINE SÆTHER og MARTIN NILSEN

Det europeiske sertifiseringsorganet for luftfartsmyndigheter, JAA, krever full inspeksjon av Luftfartstilsynet etter flyttevedtaket til Bodø.

Fordi Luftfartstilsynet ikke klarer å rekruttere nok fagfolk, kan inspeksjonen ende med at Norge mister sin internasjonale sertifisering under inspeksjonen kommende høst.

Kilder i Luftfartstilsynet opplyser til VG at det særlig er situasjonen i Luftdyktighetsseksjonen som er kritisk.

– Hvis vi ikke får besatt nok stillinger før neste inspeksjon kommende høst, kan vi for første gang i historien stå i fare for å miste vår sertifisering, sier en sentralt plassert kilde til VG.

Etter flere ganger å ha utlyst de ledige stillingene må tilsynet konstatere at det ikke finnes sivilingeniører innen luftdyktighet som vil flytte til Bodø.

Uro

Luftfartsdirektør Per-Arne Skogstad sier til VG at han forstår uroen rundt sertifiseringen.

– Hvis vi ikke klarer å få besatt stillingene før inspeksjonen, kan man ikke utelukke at det får konsekvenser for sertifiseringen. Men jeg er selv av den oppfatning at vi skal klare å bemanne disse stillingene.

Konsekvensen av å miste sertifiseringen vil være at vi må søke om særskilt tillatelse til hvert enkelt land vi opererer med, en prosess som tar 8-12 måneder for hvert land. Hvis vi blir fratatt sertifiseringen, vil det sette oss i en umulig situasjon, sier Skogstad til VG.

Sertifiseringen blir bare helt unntaksvis tatt fra et land midt inne i en periode, som vanligvis varer i to år.

Men Joint Aviation Authorities (JAA) skrev allerede i fjor i et brev til Luftfartstilsynet at endret lokalisering blir ansett for å være en signifikant endring i organisasjonen av Luftfartstilsynet – og at ny inspeksjon var påkrevd.

Luftfartstilsynet kan miste sertifisering

Verre

Siden da er situasjonen bare blitt verre – tilsynet sliter med å fylle selv helt grunnleggende funksjoner, som inspektører og analyserådgivere.

JAAs funksjoner skal etter planen overtas av EASA (European Aviation Safety Agency), som har enda strengere regler enn JAA for sine sertifikater.

Nå er status at ytterligere 23 flyfaglige medarbeidere har sluttet. 15 stillinger står ubesatt, og til 40 stillinger i Bodø har tilsynet bare fått inn 31 kvalifiserte søkere. Av disse regner Luftfartstilsynet med at bare 10-12 takker ja til et jobbtilbud.

- Teknisk operativ avdeling er svekket fordi bare noen få av de meget erfarne inspektørene som sluttet, er erstattet.
- Analyseseksjonen ligger nede på grunn av den vanskelige bemanningssituasjonen. Har ingen leder.
- Post og arkiv – seks av åtte medarbeidere har sluttet.
- Inspeksjonsvirksomheten er svekket fordi det ikke har latt seg gjøre å finne kvalifiserte søkere, selv om turnoveren er dobbelt så høy som før flyttevedtaket.

Helene Barbier i EASA sier til VG at de ikke har anledning til å kommentere saken.

E-post: alexander.oyste@vg.no
anne.stine.saether@vg.no
martin.nilsen@vg.no

SMS til VG
Hva mener DU om...
Er du redd for manglende flysikkerhet i Norge?
Kodeord: SIDET + din mening til 2200

– Venter på smellen

Av MARTIN NILSEN, ALEXANDER ØYSTÅ og ANNE STINE SÆTHER

Bare 15 av 120 søkere er kvalifisert til de 40 stillingene Luftfartstilsynet nå skal besette i Bodø.

23 flyfaglige medarbeidere har sluttet siden tilsynet ble vedtatt flyttet til Bodø.

– Dersom tilsynet får avskalle seg i det tempoet vi ser nå, venter jeg på den store smellen, sier overinspektør John Inge Bacher i flyoperativ seksjon. Han er tillitsvalgt for Norsk Tjenestemannslag (NTL) i tilsynet.

KRITISK: *John Inge Bacher er den eneste inspektøren på lett helikopter.*

Foto: LAILA SANDVOLD MacDONALD, Magasinet Aktuell

Han frykter at et svekket tilsyn vil true flysikkerheten i Norge.

– Det har vært alvorlige hendelser i luftfarten i det siste. Bakgrunnen for denne situasjonen er et politisk spill. Det er forferdelig at det skal gå så langt at man bytter bort flysikkerhet mot politisk vås, hevder Bacher.

Han er selv den eneste inspektøren på lett helikopter og har ingen planer om å flytte til Bodø.

– Jeg har vært i kontakt med flere flyselskaper, og de virker svært interessert i kompetansen min. Dersom jeg får et bra tilbud, er jeg innstilt på å slutte her så snart som mulig, sier han til Magasinet Aktuell, NTLs medlemsblad.

1. januar 2007 skal Luftfartstilsynet være etablert i Bodø.

JAA KAN SI NEI: *Et SAS Boeing 737-600 tar av fra rullebanen på Oslo Lufthavn. Nå søker det for sertifiseringen fra JAA (Det europeiske sertifiseringsorganet for luftfartsmyndigheter).* Foto: JAN OVIND

dfø

Heim / Rapporter / Evaluering av Luftfartstilsynet

Evaluering av Luftfartstilsynet

Oppfyller formålet, men behov for forbetringar

Luftfartstilsynet oppfyller formålet sitt tilfredsstillande, med høg tillit og tilfredsheit blant brukarane, og eit akseptabelt nivå for flysikkerheit. Samtidig finst det behov for forbetring innan styring, arbeidsprosessar, leiing og organisasjonskultur.

Harstad 2026: 60 ansatte «hjelper 50 000 forsvarsansatte over hele landet.»

Fra Harstad hjelper de 50.000 over hele landet: – Vi har en nøkkelrolle

FORSVARET I HARSTAD: Fra venstre: Sofie, Raymond, Trine, Carina , Kristoffer og Ole. Foto: Privat

Av Dino Jakupovic

Oppdatert: 19.01.26 10:41
Publisert: 18.01.26 15:00

Kopier

– Skal ha det artig og trives på jobb.

For abonnenter

Fra Harstad styrer Forsvarets Personell- og Vernepliktssenter (FPVS) personellet til hele Forsvaret. Med ansvaret for alt fra sesjon, innkalling og mobilisering, til lønn og reiser for opptil 50.000 militære og sivile ansatte, er FPVS en avgjørende brikke i Forsvarets ambisiøse vekstplaner frem mot 2036.

– Vi har en utrolig sammensatt og dynamisk arbeidshverdag her på jobben med et svært viktig oppdrag. Derfor legger vi stort fokus på et åpent arbeidsmiljø og fokus på å ha det artig og trives på jobb i, sier sjef for

Statkraft 2026: ***«Vi har et faglig sterkt og sosialt miljø i Narvik. Her har vi universitetet, Statkraft, Nordkraft, NVE, Statnett og flere konsulentselskaper»:***

Vindkraft

Leter etter lokalsamfunn som er positive til vindkraft – ansetter samfunnskontakter i Narvik

STATKRAFT: Fungerende regiondirektør Nord-Norge Maren Joné er basert i Narvik. Foto: Aleksander Dybvik

Av Aleksander Dybvik

Publisert: 09.10.24 15:22 Gi bort

Artikkelen er over 2 år gammel

Statkraft vil rette innsatsen mot Nord-Norge.

For abonnenter

– Vi har et faglig sterkt og sosialt miljø i Narvik. Her har vi universitetet, Statkraft, Nordkraft, NVE, Statnett, og flere konsulentselskaper. For de som kommer utenfra, er Narvik et godt sted å være, både faglig og sosialt, sier fungerende regiondirektør i Nord-Norge, Maren Joné.

Alta 2026: Statnetts sentral for Nord-Norge med 120 ansatte:

Nyheter

Statnett flytter regionsentralen til Alta

Foto: Statnett

Av KIM GAARE

Oppdatert: 28.03.14 16:03
Publisert: 28.03.14 15:51

Kopier

Artikkelen er over 12 år gammel

Et enstemmig Statnett-styre har vedtatt å flytte regionsentralen for Midt-Norge til Alta.

Brønnøysundregistrene: Den største av de statlige virksomhetene med 450 ansatte i Nordland. (Foto Brønnøysundregistrene).

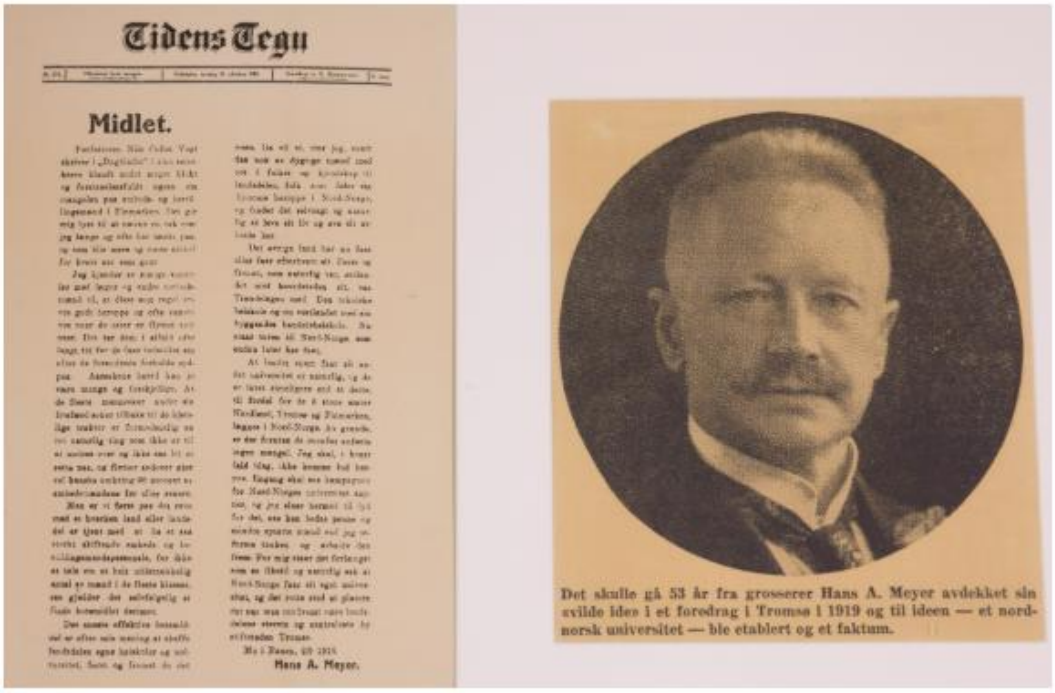
Andøya Space: Teknologisk spydspiss med store ringvirkninger i nord. (Foto Andøya Space).

NAV Innkreving i Sør-Varanger: Løser nasjonalt oppdrag ved yttergrensen av Norge og NATO.

1918: Hans A. Meyer fra Mo i Rana tar initiativet til universitet for Nord-Norge i Tromsø:

Tidens Tegn

Midlet.

Hans A. Meyer.

Det skulle gå 53 år fra grosserer Hans A. Meyer avdekket sin avlide ideo i et foredrag i Tromsø i 1919 og til ideen — et nordnorsk universitet — ble etablert og et faktum.